

Me tekniikan takana

Nuorten vastavalmistuneiden työllisyystilanne tekniikan alalla

Koonneet Virve Murto & Katja Ylisiurua
Kesäkuu 2026

Julkaisija: Tekniikan akateemiset TEK

Kirjoittajat: Virve Murto ja Katja Ylisiurua

Taitto ja kuvat: Kirsi Pääskyvuori, Sivupainajainen

Kannen kuva: Suvi-Tuuli Kankaanpää

Esipuhe

Maaliskuussa julkaistu Nuorisobarometri näytti toteen sen mitä me TEKissäkin olemme epäilleet – nuorten tulevaisuususkon on romahtanut. Vain neljässä vuodessa optimismi maailman tulevaisuuteen on puolittunut 17 prosenttiin. Globaalien ongelmien rinnalla tähän on varmasti myös syynä heikko talouskasvu ja siitä seurannut vaikea työllisyystilanne.

Suomen tulevaisuuden kannalta on tärkeää, että nuoremme pääsevät nopeasti kiinni työmarkkinoille. Tekniikan yliopistokoulutetuille työpaikat ovat ehkä perinteisesti tulleet kuin Manulle illallinen, mutta tilanne on nyt muuttunut. Kansainvälisempi vastavalmistuneiden joukko sekä opiskelun kiristynyt tahti on johtanut siihen, että opintojen aikaista työkokemusta ei kerry kuten ennen. Tämä osaltaan johtaa siihen, että työmarkkinoihin sitoutumiseen tarvitaan tukea.

Tekoälymurroksessa nuorten osaaminen on entistäkin tärkeämpää. Työpaikoille pelkkä vanha osaaminen ei riitä. Tulevaisuudessa ne toimijat menestyvät, jotka pystyvät yhdistämään tuoreen osaamisen ja vankan kokemuksen tavalla, jossa kaikki oppivat toisiltaan. Siksi me TEKissä näemme, että organisaatioiden kannattaa tarjota rohkeasti työmahdollisuuksia vastavalmistuneille ja vielä opiskeluvaiheessakin oleville nuorille tekniikan ammattilaisille.

Suomessa on tehty päätös, että me haluamme investoida osaamisvetoiseen kasvuun, josta vahvin osoitus on parlamentaarinen yhteisymmärrys tutkimus- ja kehittämispanostusten nostamiseksi neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta. Vaikka rahakin on tärkeää, niin tämän tavoitteen suurin kompastuskivi on osaavan työvoiman saatavuus. Uskommekin, että kasvaneista opiskelijamääristä ja taloudellisesta taantumastakin huolimatta laadukkaasti koulutetulle tekniikan osaajalle löytyy töitä.

Tämän selvityksen merkeissä me haluamme tuoda esiin tietoa ja näkemyksiä siitä, miten voimme edistää nuorten vastavalmistuneiden työllisyyttä. Kaikkia globaaleja ongelmia emme pysty ratkaisemaan, mutta työllisyyden edistämiseen meillä on keinoja – käytetään siis niitä!

Helsingissä kesäkuussa 2026

Juhani Nokela

Yhteiskuntasuhdejohtaja

Tekniikan akateemiset TEK ry

Tiivistelmä

Tässä selvityksessä tarkastellaan vastavalmistuneiden ja nuorten työllisyystilannetta valmistumishetkellä ja hetki valmistumisen jälkeen. Tarkasteluissa keskitymme pääasiallisesti vuoteen 2025, mutta teemme katsauksen myös viime vuosien työllisyystrendeihin. Aineistoina hyödynnämme Tekniikan akateemiset TEKin ja yliopistojen yhdessä toteuttamaa TEK Graduate Survey -kyselyä, KEHA-keskuskuksen virallisia työvälitystilastoja sekä TEKin jäsenille suunnattua Työmarkkina-tutkimusta.

Tulokset osoittavat, että vastavalmistuneiden siirtyminen työmarkkinoille on viime vuosina vaikeutunut, mutta tekniikan ala sijoittuu edelleen työllisyyden näkökulmasta keskimääräistä parempaan asemaan.

Keskeinen ilmiö on työuran alun pirstaloituminen. Yhä harvemmalla vastavalmistuneella on työpaikka tiedossa valmistumishetkellä, ja vakituisten työsuhteiden saaminen kestää aiempaa pidempään. Samalla määräaikaisten työsuhteiden osuus on kasvanut ja laadukkaasti työllistyneiden, eli kokopäiväisessä koulutustasoa vastaavassa työssä olevien, osuus on laskenut. Vuonna 2025 alle puolet nuorista vastavalmistuneista oli valmistushetkellä työssä, joka vastasi hyvin koulusta.

Eroja työllisyydessä on löydettävissä sekä koulutusalojen että kansalaisuuden mukaan. Erityisesti arkkitehtuurista sekä prosessi- ja materiaalitekniikasta valmistuneiden työllisyystilanne on heikom-

pi kuin muilla aloilla, kun taas esimerkiksi rakentamisen, tuotantotalouden ja ICT-alojen tilanne on hieman parempi. Kansainvälisten osaajien asema on systemaattisesti haastavampi kuin suomalais-taustaisten: heidän työllisyytensä on heikompaa, he työskentelevät useammin määräaikaissa ja osa-aikaissa työsuhteissa, ja heidän työnsä vastaa koulutusta hieman harvemmin.

Selvitys korostaa opintojen aikaisen työkokemuksen merkitystä. Sekä oman alan työkokemuksen määrä että diplomityön tekeminen yhteistyössä työnantajan kanssa ovat vahvasti yhteydessä työllistymiseen ja erityisesti laadukkaaseen työllistymiseen. Vähintään vuoden oman alan työkokemus yli kaksinkertaistaa todennäköisyyden päätyä koulutusta vastaavaan kokoaikaiseen työhön.

Vaikka työllisyystilanne valmistumishetkellä on heikentynyt, työttömyys on usein tilapäistä. Kolmen vuoden sisään valmistumisesta suurin osa työskentelee vakituudessa työsuhteessa, ja työllisyys vastaa alan yleistä tasoa. Valmistumishetkelläkin enemmistöllä työssäkävystä tilanne on hyvä.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tekniikan alan vastavalmistuneille on edelleen työmahdollisuuksia, mutta työuran alku on aiempaa epävarmempi. Työllistymisen tukemisessa keskeistä on tarjota opiskeluaikana mahdollisuuksia oman alan töihin ja lopputyöhön yritys yhteistyönä. Lisäksi työvoimapalveluissa tulisi tunnistaa vastavalmistuneiden erilaiset tilanteet nykyistä paremmin.

Summary

This report examines the employment situation of recent graduates and young people at the time of graduation and shortly thereafter. The analysis focuses primarily on the year 2025 but also provides an overview of employment trends in recent years. The data used include the TEK Graduate Survey conducted jointly by Academic Engineers and Architects in Finland (TEK) and universities, official job placement statistics from the KEHA Centre, and TEK's Labour Market Survey targeted at its members.

The results show that the transition of recent graduates into the labour market has become more difficult in recent years, but the field of engineering still holds a better-than-average position in terms of employment.

A key phenomenon is the fragmentation of the early career stage. An increasing number of graduates do not have a job secured at the time of graduation, and it takes longer than before to obtain permanent positions. At the same time, the share of fixed-term contracts has increased, and the proportion of those who are well employed, meaning those in full-time roles corresponding to their level of education, has declined. In 2025, fewer than half of young recent graduates were employed in jobs that matched their education at the time of graduation.

Differences in employment outcomes can be observed both across fields of study and by nationality. Graduates from architecture, as well as process and materials engineering, face weaker employment prospects than those from other fields, while fields such as construction, industrial engineering

and management, and ICT show somewhat more favourable outcomes. The position of international recent graduates is clearly more challenging than that of those with a Finnish background: their employment rates are lower, they more often work in fixed-term and part-time roles, and their jobs correspond to their education slightly less frequently.

The report highlights the importance of work experience gained during studies. Both the amount of field-specific work experience and completing a master's thesis in collaboration with an employer are strongly associated with employment outcomes, especially with high-quality employment. At least one year of relevant work experience more than doubles the likelihood of securing full-time employment corresponding to one's education.

Although the employment situation at the time of graduation has weakened, unemployment is often temporary. Within three years of graduation, the majority are in permanent employment, and employment levels align with the general level in the field. Even at the time of graduation, the situation is good for most of those who are employed.

In conclusion, there are still job opportunities for recent graduates in the field of engineering, but the beginning of their careers has become more uncertain. Supporting employment requires offering students opportunities for field-specific work and for completing their final thesis in cooperation with employers. In addition, labour market services should better recognise the diverse situations of recent graduates.

Sisällys

Esipuhe	3
Tiivistelmä	4
Summary	5
1. Selvityksen toteuttaminen	7
2. Vuonna 2025 valmistuneiden diplomi-insinöörien ja arkkitehtien työllistyminen	9
2.1 Vallitseva yhteiskunnallinen tilanne näkyy vastavalmistuneilla	9
Yhä useampi vastavalmistunut etsii töitä	9
Enemmistö palkkatyössä yksityisellä sektorilla	12
Työuran alku on pirstaleisempi	12
Suomalaisilla parempi palkkataso	13
Enemmistö omalla alalla koulutusta vastaavissa tehtävissä	13
Opintojen aikainen työkokemus on yhteydessä työllistymiseen	13
Eroja vastavalmistuneiden työtilanteessa ja työkokemuksessa	18
2.2 Laadukas työllistyminen ja sitä edistävät tekijät	19
Vain puolet suomalaisista vastavalmistuneista laadukkaasti työllistyneitä	19
Oman alan työkokemus edistää laadukasta työllistymistä	20
3. Alle 30-vuotiaiden ja vastavalmistuneiden diplomi-insinöörien ja arkkitehtien työllisyyden trendit	22
3.1 Työllisyystilanne vuoden 2025 lopussa ja vuoden 2026 alussa	22
3.2 Vastavalmistuneiden työllistyminen valmistumista seuraavina vuosina	26
4. Yhteenveto ja johtopäätökset	28
Lähteet	30

1. Selvityksen toteuttaminen

Tässä selvityksissä halusimme saada kokonaiskuvan tekniikan alan vastavalmistuneiden, ja erityisesti alle 30-vuotiaiden vastavalmistuneiden työllisyystilanteesta viime vuosina tarkastelemalla sitä niin tilastojen kuin kyselyaineistojenkin avulla. Tekniikan alan vastavalmistuneilla viittaamme diplomi-insinööreihin sekä arkkitehteihin ja maisema-arkkitehteihin, joista jälkimmäisiä tarkastelemme yhtenä ryhmänä. Halusimme selvittää:

- Miltä nuorten ja vastavalmistuneiden työllisyystilanteen trendit näyttävät?
- Mitkä tekijät ovat yhteydessä vastavalmistuneiden työllistymiseen?

Nuoret ja vastavalmistuneet eri aineistoissa

Tekniikan akateemiset TEK on toteuttanut yhdessä yliopistojen kanssa TEK Graduate Surveyn (TGS) vastavalmistuneille jo vuodesta 2011 lähtien. Palautekyselyn yhtenä keskeisenä teemana on tarkastella ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden työelämään siirtymistä ja tilannetta työmarkkinoilla valmistumishetkellä tai hetki valmistumisen jälkeen.¹ Tutkimuksen aineisto kerätään vuosittain, jolloin vastaajajoukko koostuu kunkin vuoden aikana valmistuneista. TEK Graduate Surveyssä ikä määritellään syntymävuoden perusteella, jolloin aineistossa nuoriksi, alle 30-vuotiaiksi vastavalmistuneiksi on määriteltäviä valmistusvuotenaan enintään 29 vuotta täyttävät vastaajat.

KEHA-keskukselta (ennen 1.2.2025 työ- ja elinkeinoministeriöltä) saatavassa virallisessa työnvälitystilastossa vastavalmistuneiksi luokitellaan vuoden sisällä ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet. Tilastoon viitataan raportissa nimellä Työnvälitystilasto. Tieto valmistumishetkestä saadaan ensisijaisesti työnhakijoilta itseltään. Nuorten, alle 30-vuotiaiden työttömyyden osalta valmistumishetki ei ole merkityksellinen, vaan luokittelu perustuu ikään tarkasteluhetkellä. Työnvälitystilastoissa työttömyyttä tarkastellaan kunkin kuukauden viimeisen päivänä. Täten työttömäksi vastavalmistuneeksi voidaan tilastoida henkilö,

joka on ollut töissä valmistumisensa jälkeen, mutta on työttömänä tarkasteluhetkellä. Samoin alle 30-vuotias on voinut olla töissä ennen työttömyysjaksoaan.

Tarkastelua täydensimme analysoimalla TEKin Työmarkkinatutkimuksia vuosilta 2023–2025, jolloin saatoimme tarkastella työllisyystilannetta tutkinnon suorittamista seuraavina vuosina. Työmarkkinatutkimus toteutetaan TEKin työmarkkinoilla oleville jäsenille aina lokakuussa, jolloin vastaajilla oli kulunut aikaa valmistumisestaan vähintään kahdeksan kuukautta. Työmarkkinatutkimuksessa on kattava otos Suomen työmarkkinoilla olevista tekniikan alan ammattilaisista. Ulkomaille muuttaneista tekniikan alan ammattilaisista sen kautta ei saada tietoa.

Seuraavaksi kuvaamme tarkemmin TEKin tutkimuksissa ja tässä selvityksessä käyttämiämme aineistoja ja tutkimusmenetelmiä.

Aineistot ja menetelmät

Vuonna 2025 TEK Graduate Surveyhin vastasi 3 342 tekniikan alan vastavalmistunutta. Kysely toteutettiin Jyväskylän yliopistoa lukuun ottamatta kaikissa tekniikan alan koulutusta tarjoavissa yliopistoissa ja vastausprosentti oli 69. Vastavalmistuneiden määrän kasvu näkyy näin osaltaan TEK Graduate Surveyn vastaajamäärässä. Myös tekniikan alan opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden moninaistuminen näkyy palautekyselyssä. Vastaajista vajaa kolmannes oli naisia. Samoin lähes kolmannes vastaajista oli muun maan kuin Suomen kansalaisia. Mediaani-ikä oli vastaajilla 27 vuotta ja keski-ikä 28,8 vuotta. Kaikkiaan vastaajista 73 % lukeutui nuoriksi (n = 2408). Noin joka viides vastaajista oli ICT-alalta ja 15 % vastaajista valmistui tuotantotaloudesta. TEKin nettisivuilta löytyvässä visualisaatioissa on esitelty tarkemmin vuoden 2025 sekä aiempien vuosien vastaajia. Visualisaatioissa on lisäksi mahdollista tarkastella tuloksia alle 35-vuotiaiden ja sitä vanhempien kesken (ks. lisää [TEK Graduate Survey](#)).

¹ Osa yliopistoista lähettää kyselyn jo ennen virallista valmistumista, osana prosessia, kun taas parissa yliopistossa kysely toimitetaan valmistuneille hieman valmistumisen jälkeen.

TEK Graduate Surveyn kyselylomakkeella vastaajia pyydetään kuvailemaan työtilannettaan valmistumisvaiheessa. Toiveena on saada käsitys pääasiallisesta toiminnasta valmistuttua. Tämä valinta ohjaa vastaajaa lomakkeella eteenpäin, ja työsuhteeseen liittyvät kysymykset esitetään vain heille, joilla on palkkatyö olemassa tai tiedossa. Samoin lisäkysymyksiä esitetään vain yrittäjille tai muutoin ammatinharjoittajille. Opintojen aikaisesta työssäkäynnistä ja yhteistyöstä osana diplomityön tekemistä kysytään kaikilta.

TEK Graduate Surveyn tuloksia analysoitiin pääasiassa hyödyntämällä kuvailevaa analyysiä ja ristiintaulukointia sekä palkkauksen osalta Mann-Whitneyn U-testia ja Kruskal-Wallis testiä. Laadukkaaseen työllistymiseen liittyvien tekijöiden analyysissä käytettiin logistista regressiomallia. Tilastollisen merkitsevyyden testaamiseen käytettiin Pearsonin χ^2 -testiä. Tilastollinen merkitsevyys asetettiin tasolle 0,05, ja se esitetään tähdillä tai p-arvoina seuraavasti: $p < 0,001$ ***, $p < 0,01$ ** ja $p < 0,05$ *.

TEK tekee vuosittain Työmarkkinatutkimuksen Suomessa työskenteleville jäsenilleen. Tutkimuksella saadaan tietoa esimerkiksi jäsenkunnan rakenteesta, sijoittumisesta työmarkkinoille, palkoista, ansioiden kehityksestä ja työajoista. Vastaajia on vuosittain noin 9000, joista suurin osa työskentelee tekniikan alalla asiantuntijana. TEK Graduate Surveyn tavoin TEKin Työmarkkinatutkimuksen analyysissä hyödynnettiin kuvailevaa analyysiä ja ristiintaulukointia eri vuosina valmistuneiden jäsenien työllisyystilanteen selvittämiseksi.

Työnvälitystilastojen kuvaajien trendiluvut perustuvat niin sanottuun kausivaihtelusta puhdistettuun trendisarjaan. Kausipuhdistus on tehty X-13ARIMA-SEATS -menetelmällä, joka mallintaa ja poistaa kausivaihtelun vaikutukset. Indeksien perusvuotena käytetään vuotta 2022, jolloin kyseisen vuoden työttömyyden trendin vuosikeskiarvo saa arvon 100. Tämä vuosi on valittu siksi, koska se oli viimeinen vuosi ennen kuin työttömyys kääntyi kasvuun. Työnvälitystilaston perustana on suoritettu tutkinto.

Trendikuvauksien analyysit ja niihin liittyvät kuvaajat TEKille on toteuttanut **Tomi Husa**.

2. Vuonna 2025 valmistuneiden diplomi-insinöörien ja arkkitehtien työllistyminen

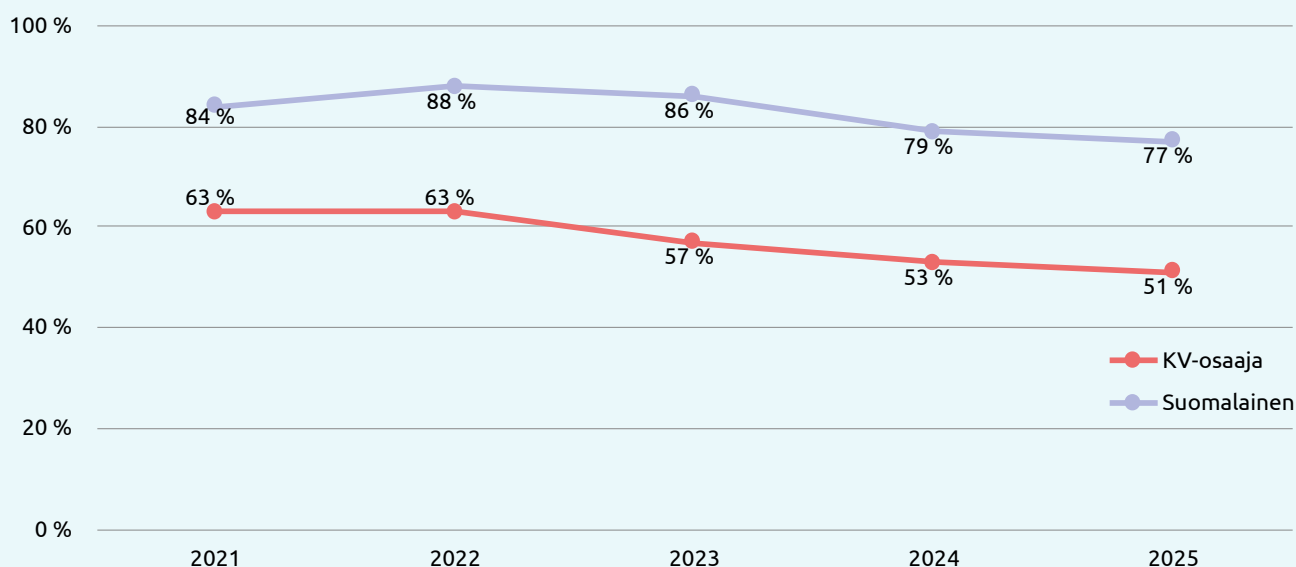
Aluksi keskitymme vastavalmistuneiden ja erityisesti nuorempien heistä tilanteen kuvaamiseen heidän oman kerrontansa avulla. Osion alussa valmistumishetken työtilannetta kuvataan yleisemmin, jonka jälkeen tarkastellaan työllistymiseen kytkeytyviä tekijöitä. Tarkastelussa keskiössä on laadukas työllistyminen eli kokopäiväiseen, omaan koulutusta vastaaviin tehtäviin työllistyminen ja sitä edistävät tekijät. Analyyseissä keskitytään ensisijaisesti vuonna 2025 valmistuneisiin, mutta tutkimuksessa hyödynnetään myös aiempien vuosien TEK Graduate Surveyn tuloksia.

2.1 Vallitseva yhteiskunnallinen tilanne näkyy vastaavalmistuneilla

Yhä useampi vastavalmistunut etsii töitä

TEK Graduate Survey tekee näkyväksi vastavalmistuneiden työllisyystilanteen heikentymisen, ja samalla se paljastaa siirtymän opiskelijasta työlliseksi olevan haastavampaa useammille kansainvälisille vastavalmistuneille kuin suomalaisille. Vuonna 2025 kaikkiaan kolmella neljästä suomalaisesta oli voimassa oleva työsopimus, tiedossa oleva palkkatyö valmistumishetkellä tai he työskentelivät yrittäjinä tai muutoin työllistivät itsensä. Kansainvälisistä vastavalmistuneista hieman yli puolella oli vastaava tilanne ($p < 0,001$). Kuvioista 1 nähdään, että kansainvälisten vastavalmistuneiden työllisyystilanne valmistumisen hetkellä on ollut vuosia suomalaisia heikompi. Kuitenkin viime vuosina trendi on ollut melko samalainen molemmissa ryhmissä. Positiivista on myös se, ettei työllisyystilanne jatkanut heikentymistä yhtä jyrkästi kuin se teki 2023 ja 2024 vuosien välillä.

Työ olemassa tai tiedossa (%)

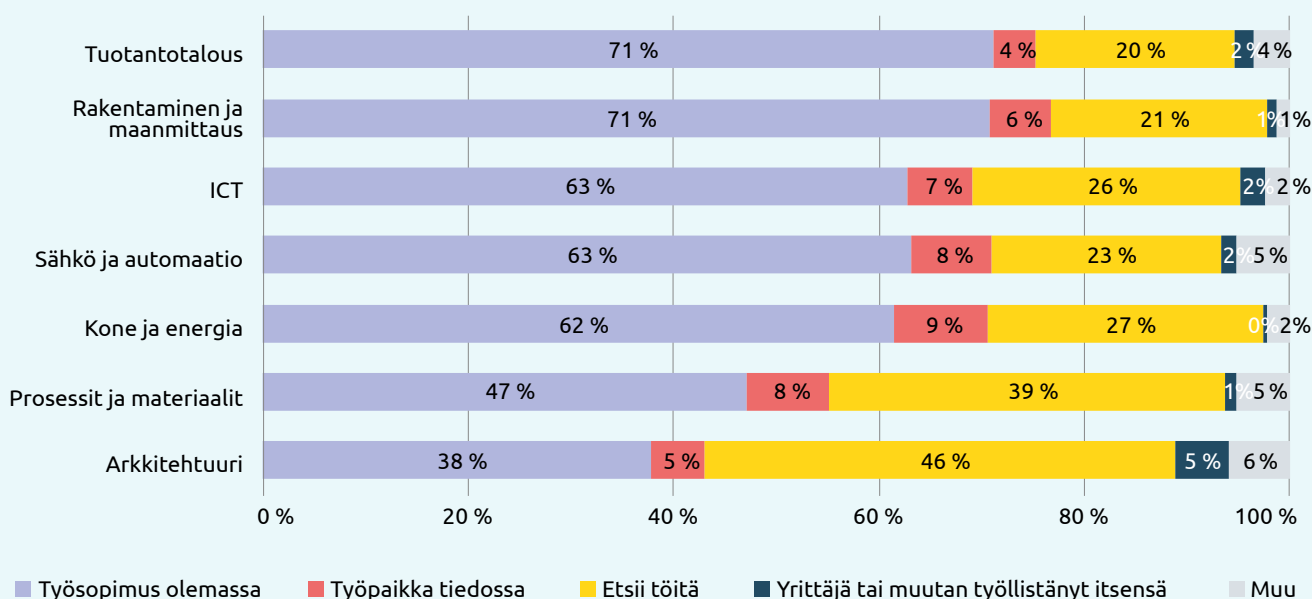
Kuvio 1. Työllisyystilanne valmistumishetkellä vuosina 2021–2025 kansalaisuuden mukaan
Lähteet: TGS 2021–2025

Yliopistojen osalta paras työllisyystilanne oli suomalaisilla Åbo Akademiä (86 %) ja LUTista (85 %) valmistuneilla, ja heikoin Oulun yliopistosta valmistuneilla (71 %), kun tarkasteltiin vain työtä etsiviä ja töissä olevia. Kansainvälisillä vastavalmistuneilla taas suurista yliopistoista paras tilanne oli Tampereelta (69 %) ja heikoin LUTista (44 %) valmistuneilla.

Suomalaisilla nuorilla alle 30-vuotiailla vastaavalmistuneilla työllisyystilanne oli hieman heikompi kuin 30 vuotta täyttäneillä. Työpaikka oli vähintään tiedossa 74 %:lla heistä ja 89 %:lla vanhemmista ($p < 0,001$). Sen sijaan kansainvälisillä vastavalmistuneilla ikä ei ollut sidoksissa työtilanteeseen valmistumishetkellä.

Myös yliopistojen kesken oli havaittavissa eroavaisuuksia, kun tarkasteltiin työssä olevien ja työtä etsivien määriä ikäryhmittäin. Nuorilla paras työllisyystilanne oli Tampereen yliopistosta valmistuneilla, joista 78 % oli töissä tai työ tiedossa. Heikoin tilanne puolestaan oli LUT:ista ja Oulusta valmistuneilla nuorilla, joilla vastaavat osuudet olivat 65 %. Vastaavasti yli 30-vuotiailla LUTista valmistuneilla oli paras työllisyystilanne suuremmista yliopistoista - neljä viidestä oli töissä (80 %) - kun Turun yliopistosta valmistuneilla vastaava osuus oli 68 %.

Työllisyystilanne eri koulutusaloilta valmistuneilla oli myös hyvin erilainen huolimatta alojen erilaisesta osaajaprofileista kansalaisuuden ja iän osalta. Tuotantotaloudesta sekä rakentamisesta ja maanmittauksesta valmistuneilla kolmella neljästä oli työpaikka olemassa tai tiedossa valmistumisen hetkellä. Juuri valmistuneista arkkitehdeista ja maisema-arkkitehdeista sen sijaan alle puolella oli työpaikka olemassa tai tiedossa vuonna 2025 (Kuvio 2).

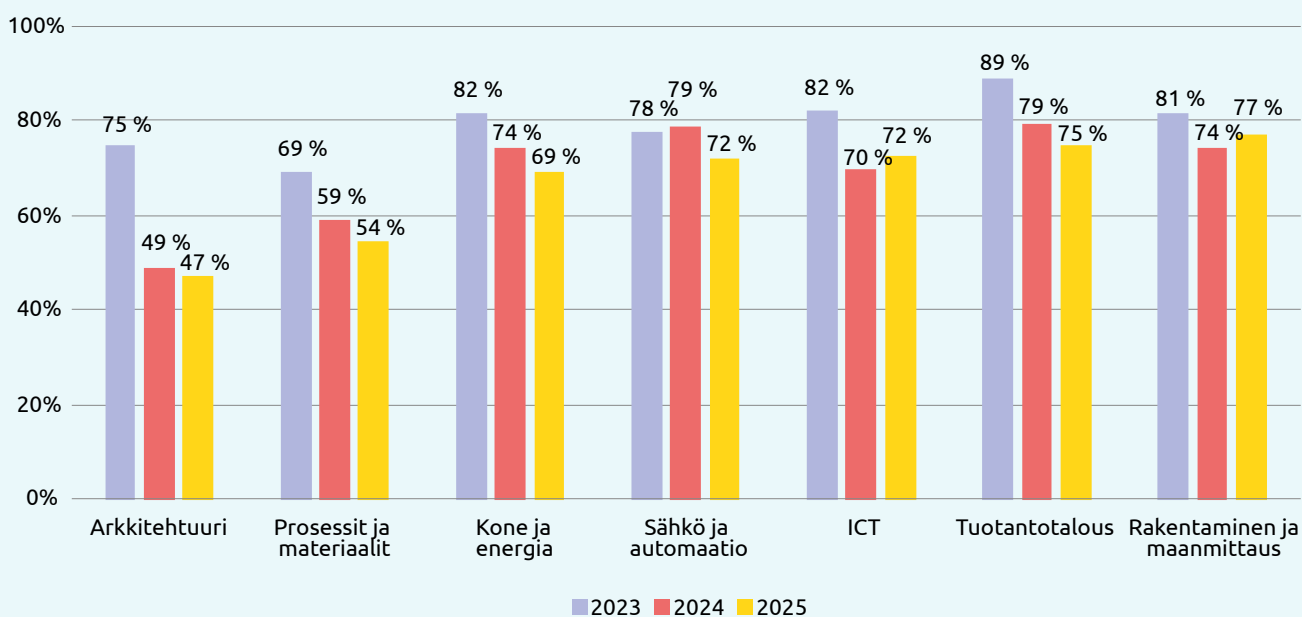
Kuvio 2. Työllisyystilanne valmistumishetkellä eri aloilla vuonna 2025
Lähde: TGS 2025

Nuorten kohdalla tilanne eri aloilla oli verrattain samanlainen kuin koko aineistossa. Vähiten töitä etsiviä nuoria oli rakennustekniikassa ja maanmittauksessa (22 %), eniten arkkitehtuurista valmistuneiden joukossa (49 %) vuonna 2025. Vain tuotantotaloudessa nuorten ja vanhempien vastaajien välillä oli tilastollisesti merkitsevä ero: nuorimmista joka neljäs etsi töitä kuin vanhemmista 14 % ($p < 0,01$).

Arkkitehtuurista valmistuneilla nuorilla työtilanne oli heikentynyt eniten parin viime vuoden aikana, ja sama oli havaittavissa koko aineistossa. Siinä missä vuonna 2023 nuorista arkkitehteistä kolme neljästä oli työssä tai tiesi työnsä, niin vuonna 2025 enää vajaa puolet. Kiintoisa havainto oli, että ICT-aloilta samoin kuin rakentamisesta ja maanmittauksesta valmistuneilla vastaajilla tilanne oli vuonna 2025 hieman parempi kuin 2024. (Kuvio 3.)

Nuorilla samoin kuin koko aineistossa aiempi suoritettu amk-tutkinto oli useimmilla aloilla yhteydessä parempaan työllistymistilanteeseen valmistumishetkellä (ks. Murto, 2026). Sen sijaan vastausajankohta oli tilastollisesti merkitsevä vain nuorilla, ja syyslukukautena valmistuneissa oli suurempi joukko työtä etsiviä kuin kevätlukukaudella valmistuneissa. Kaikkiaan nuorista joka kolmas etsi syyslukukaudella töitä, kun kevätlukukaudella vastaavasti joka neljäs ($p < 0,001$).

Nuoret, joilla työ olemassa tai tiedossa (%)

Kuvio 3. Nuorten työllisyystilanne valmistumishetkellä eri aloilla vuosina 2023–2025
Lähteet: TGS 2023–2025

Enemmistö palkkatyössä yksityisellä sektorilla

Työllisyystilanteen tarkempi analyysi osoitti, että lähes kaikki nuoret alle 30-vuotiaat työssä olleet olivat palkkatyössä ja etenkin päätoiminen yrittäjyys oli verrattain harvinaista. Kaikkiaan 1 % nuorista vastavalmistuneista kertoi olevansa päätoimisia yrittäjiä tai työllistävänsä muutoin itsensä. Heistä muutamat työskentelivät lisäksi sivutoimisina palkansaajina. Vastaavasti palkkatöissä olleista sivutoimisia yrittäjiä oli 5 %. Siksi tarkasteluissa keskitytään palkkatyössä olleisiin.

Suurin osa nuorista palkkatyössä olleista työskenteli Suomessa, ja vain 5 % ilmoitti työpaikkansa sijaitsevan ulkomailla. Palkkatyö ulkomailla oli yleisempää kansainvälisillä vastavalmistuneilla kuin suomalaisilla. Heistä joka viides työllistynyt oli ulkomailla töissä, kun taas suomalaisista vain muutamat. Suomalaiset sen sijaan työskentelivät hieman useammin samassa maakunnassa kuin missä oma yliopisto sijaitsi (68 % vs. 59 %). Samassa maakunnassa kuin oma yliopisto työskentelivät useimmin rakennustekniikasta ja maanmittauksesta valmistuneet (84 %), vähiten oman yliopiston maakuntaan olivat jääneet tuotantotaloutta opiskelleet (48 %). Samaan maakuntaan jääminen oli harvinaisinta LUT:sta valmistuneilla, ja kaikkiaan kolme neljästä työskenteli toisaalta. Aallosta valmistuneista taas vain harvat (5 %) nuoret työskentelevät muualla kuin Uudellamaalla.

Selvästi suurin osa nuorista palkkatyöläisistä, samoin kuin vanhemmistakin, työskenteli yksityisellä sektorilla. Kunnalla tai valtiolla työskenteli heistä yhteensä 3 %. Yliopistolla työskenteleviä oli 14 %, ja kaikkiaan nuorista vastaajista 8 % sanoi työskentelevänsä päätoimisesti tohtorikoulutettavana. Yliopisto oli suosittu työpaikka kansainvälisten kuin suomalaisten keskuudessa. Työllistyneistä kansainvälisistä osaajista siellä työskenteli joka neljäs, suomalaisista joka kymmenes. Samoin kansainväliset osaajat olivat hieman suomalaisia useammin tohtorikoulutettavia (12 % vs. 7 %, $p < 0,001$). Aloista taas sähkö- ja automaatiotekniikassa samoin kuin prosessi- ja materiaalitekniikassa työskentely tohtorikoulutettavana sekä ylipäänsä yliopistolla oli toisia aloja yleisempää.

Työuran alku on pirstaleisempi

Nuorten vastavalmistuneiden tilanne näytti työn pisyvyyden osalta heikommalta kuin vanhemmilla vastaajilla. Siinä missä nuorista 38 % työskenteli määräaikaisessa työsuhteessa, niin 30 vuotta täytäneistä vastavalmistuneista vastaavasti vain 20 %.

Nuorilla kansainvälisillä vastavalmistuneilla lähes puolella oli määräaikainen työsuhte, kun taas suomalaisista joka kolmannella. Kansainväliset osaajat työskentelivät suomalaisia enemmän määräaikaisessa työtehtävässä iästä riippumatta ($p < 0,001$). Muutamaan edeltävään vuoteen verrattuna määräaikaisten työsuhteiden määrä oli vuonna 2025 hieman suurempi suomalaisilla nuorilla kuin aiempina vuosina. Esimerkiksi vuonna 2023 vain joka neljäs työssä ollut vastaaja kertoi työsuhteen olevan määräaikainen. Kansainvälisillä osaajilla sen sijaan ei ollut nähtävissä samanlaista muutosta.

Aloista eniten määräaikaisia työsuhteita oli prosessi- ja materiaalitekniikasta valmistuneilla: heistä jopa reilu puolet työskenteli ilman vakituista työsuhdetta. Samoin eri aloilla määräaikaaisuudet näyttäsivät hieman lisääntyneen. Esimerkiksi vuonna 2023 vain prosessi- ja materiaalitekniikassa sekä sähkö- ja automaatiotekniikassa noin joka kolmas oli määräaikaisessa työsuhteessa (37 %), niin vuonna 2025 aloja oli useita (ks. Taulukko 2, sivulla 17).

Vain joka kymmenennellä nuorella työsuhte oli osa-aikainen, ja tilanne oli verrattain samanlainen kuin vanhemmilla vastavalmistuneilla. Työsuhteen muodon tavoin suomalaisten asema oli iästä riippumatta parempi ($p < 0,001$). Nuorista suomalaisista 7 %:lla oli osa-aikainen työ, vastaavasti kansainvälisistä 18 %:lla. Nuorilla arkkitehdeillä osa-aikaaisuudet olivat selvästi muita yleisempiä, joskin heillä vastaajamäärä oli toisiin aloihin verrattuna huomattavasti pienempi. Tämä saattaa osaltaan vaikuttaa myös siihen, että vastavalmistuneilla arkkitehdeillä osa-aikainen työ näyttäisi yleistyneen viime vuosina (16 % vuonna 2023). Osa-aikainen työskentely oli myös kansainvälisillä osaajilla nyt yleisempää kuin vuonna 2023 (12 % vs. 6 %).

Suomalaisilla parempi palkkataso

Myös palkan osalta nuorten työssäkävien kesken esiintyi tilastollisesti merkitseviä eroja. Kokoaikaisesti yksityisellä sektorilla työskennelleiden nuorten mediaanipalkka oli 3700 euroa. Suomalaisilla ansiotaso oli hieman korkeampi: mediaanipalkka heillä 3700 euroa, kun taas kansainvälisillä vastaavalmistuneilla 3500 euroa ($U(1031) = 51101,50$, $Z = -2,58$, $p = 0,10$). Nuorilla osajilla parhaat mediaanipalkat olivat ICT-aloilta valmistuneilla (3800 €) Myös rakentamisesta ja maanmittauksesta sekä sähkö- ja automaatiotekniikasta valmistuneilla oli keskimääräistä parempi mediaanipalkka (3750 €) ($\chi^2(6, 1029) = 28,132$, $p < 0,001$). Tilanne eri aloilla oli näin erilainen nuorilla kuin vanhemmilla vastaavalmistuneilla, joilla tuotantotaloudessa oli paras mediaanipalkka (4800 €). Tähän osaltaan kytkeytyy aiemman amk-tutkinnon suorittaneiden parempi ansiotaso (ks. Murto, 2026).

Enemmistö omalla alalla koulutusta vastaavissa tehtävissä

Valmistumishetkellä työpaikan omaavista nuorista vastavalmistuneista kaikkiaan kolme neljästä kertoi, että oman työn sisältö vastasi hyvin omaa koulutusalaan. Vastaavuudesta eri mieltä olivat hieman useammin kansainväliset vastavalmistuneet kuin suomalaiset ($p < 0,001$). Heistä kaikkiaan 12 % ajatteli vastaavuuden olevan heikko tai sitä ei ollut ollenkaan, kun taas vastaavasti suomalaista näin ajatteli 4 %. Eri aloilla erot olivat hyvin pieniä. Arkkitehtien positiivista erottautumista voi selittää heidän muita pienempi työllisten määrä: 65 % heistä työ vastaa erittäin hyvin alaa, toisilla aloilla 31–45 % ajatteli näin.

Koulutusalan lisäksi työn vaativuus nähtiin omaa koulutustasoa vastaavaksi. Kaikkiaan vain 7 % prosenttia nuorista oli sitä mieltä, että työn vaativuus vastaa heikosti tai ei lainkaan omaa koulutustasoa. Kolme neljästä taas ajatteli työnsä vaativuuden vastaavan erittäin hyvin tai hyvin omaa koulutustasoa. Koulutusalan tavoin kansainväliset vastavalmistuneet olivat väitteestä enemmän eri mieltä kuin suomalaiset (12 % vs. 5 %, $p < 0,001$). Aloista erottuivat rakentaminen ja maanmittaus sekä tuotantotalous (9 %), joskin erot eri alojen välillä olivat pieniä ($p < 0,05$).

Erot suomalaisten ja kansainvälisten vastavalmistuneiden kesken oli nähtävissä myös yli 30-vuotiailla vastaajilla niin koulutusalan kuin koulutuksen vaativuustasonkin osalta. Sen sijaan verrattaessa nuoria ja vanhempia toisiinsa havaittiin eroavaisuutta vain koulutusalan osalta. Vanhemmissa vastaajissa oli hieman enemmän heitä, joiden työn sisältö vastasi korkeintaan heikosti omaa koulutusalaan (10 % vs. 6 %).

Opintojen aikainen työkokemus on yhteydessä työllistymiseen

Aiempien vuosien tavoin opintojen aikana hankittu työkokemus niin diplomityön tekemisenä kuin muutoin työskentelemällä heijastui monin tavoin työtilanteeseen valmistumishetkellä.

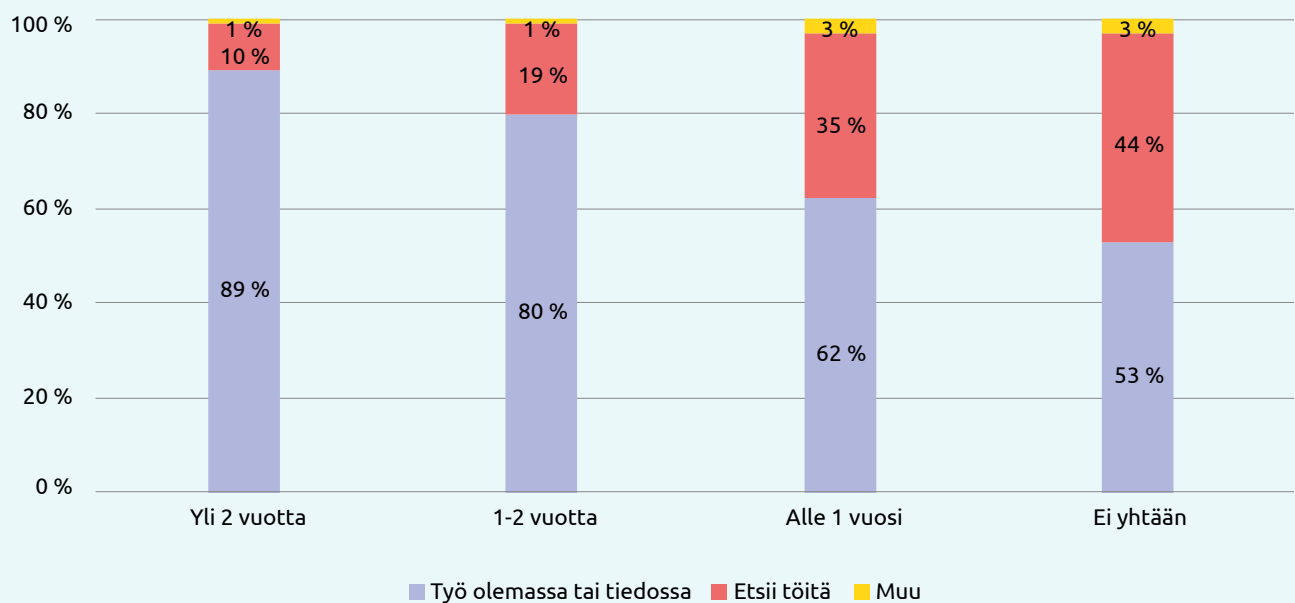
Nuorista vastavalmistuneista yhdeksän kymmenestä kertoi työskennelleensä opintojensa aikana, ja vain 9 % kertoi koko opintojensa aikaisen työkokemuksen olleen omaan alaan liittymätöntä. Mukaan työskentelyaikaan ei laskettu diplomityön tekoa. Opintojen aikaisen työkokemuksen määrän tarkastelu neliluokkaisena muuttujana toi myös esiin sen, että kaikkienensa suurin osa opiskeluaikana hankitusta työkokemuksesta oli omalta alalta.

Nuorissa vastavalmistuneissa oli vähemmän kuin vanhemmissa heitä, joilla oli yli kahden vuoden työkokemus ylipäänsä tai omalta alalta. Siinä missä vanhemmista yli kolmannes (37 %) oli ehtinyt työskennellä vähintään kaksi vuotta omalla alalla opintojen ohessa, niin nuorista vain joka viides (21 %). Nuorista sen sijaan hieman harvempi oli kokonaan vailla työkokemusta, ja etenkin ilman oman alan työkokemusta (9 % vs. 12 %, $p < 0,001$).

Suomalaistaustaisilla nuorilla vastavalmistuneilla oli enemmän oman alan kokemusta kuin kansainvälisillä vastaajilla ($p < 0,001$). Kansainvälisistä vastavalmistuneista joka viidennellä ei ollut lainkaan oman alan työkokemusta, suomalaisilla vastaava osuus oli 7 %. Kansainvälisillä vastaajilla työkokemuksen määrä oli muutoinkin pienempi: heistä vain joka neljännellä oli yli vuosi oman alan työkokemusta, kun suomalaisilla kahdella kolmesta. Suomalaisten parempi asema ilmeni myös vanhemmilla vastaajilla.

Aloista arkkitehtuurista valmistuneille oli kertynyt vähiten oman alan oman alan työkokemusta: heistä yli puolella sitä oli enintään vuosi. Eniten työkokemusta taas oli kertynyt tuotantotaloudesta sekä rakentamisesta ja maanmittauksesta valmistuneille.

Analyysit osoittivat, että mitä enemmän oli työkokemusta - ylipäänsä sekä omalta alalta - niin sitä suurempi osuus oli töissä valmistumishetkellä. Kuviossa 4 on esitettyä nuorten vastavalmistuneiden tilanne oman alan työkokemuksen perusteella.

Kuvio 4. Oman alan työkokemus ja työllisyystilanne valmistumishetkellä
Lähde: TGS 2025

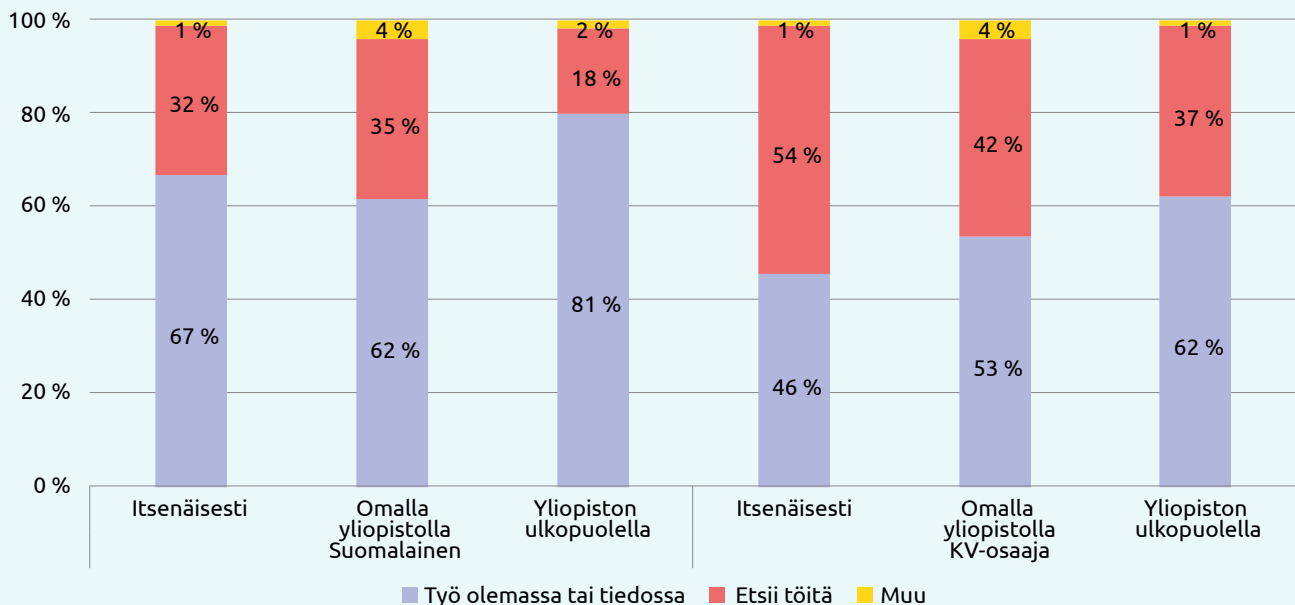
Myös diplomityön teko yhteistyössä erotti nuoria kuin vanhempia vastaajia samoin kuin teki näkyväksi nuorten valmistuneiden eroavaisuuksia. Nuorilla vastavalmistuneilla enemmistöllä (57 %) sisältyi diplomityön tekemiseen yhteistyötä yliopiston ulkopuolelle, pääasiassa yksityisen sektorin yrityksiin. Vanhemmat valmistuneet sen sijaan tekivät diplomityönsä useammin itsenäisesti kuin nuoret (36 % vs. 20 %, $p < 0,001$).

Diplomityön tekoon paikantui kuitenkin kansalaisuuteen kytkeytyvään eroavaisuutta, joka on ollut ollut nähtävissä jo monia vuosia aineistoista. Siinä missä suomalaisista nuorista vastavalmistuneista kaikkiaan kahdella kolmesta diplomityön tekemiseen oli kuulunut oman yliopiston ulkopuolista yhteistyötä, niin kansainvälisillä vastavalmistuneilla joka kolmannella ($p < 0,001$). Heistä sen sijaan useammilla kuului yhteistyötä oman

yliopistoon (35 % vs. 18 %) tai he tekivät sen itsenäisesti (33 % vs. 16 %). Kiinnostava havainto oli, että kansainvälisillä osaajilla yksityiselle sektorille, pääasiassa yrityksille, tekevien osuus oli hieman laskenut aiempiin vuosiin verrattuna. Vielä vuonna 2023 kansainvälisistä vastavalmistuneista 41 prosenttia teki diplomityönsä yliopiston ulkopuolisessa yhteistyössä.

Aloista arkkitehdit erottuivat jälleen toisista, ja heillä vain vajaa kolmannes teki diplomityönsä yhteistyössä yliopiston ulkopuolisen tahon kanssa. Heillä itsenäinen tekeminen olikin toisia selvästi yleisempää.

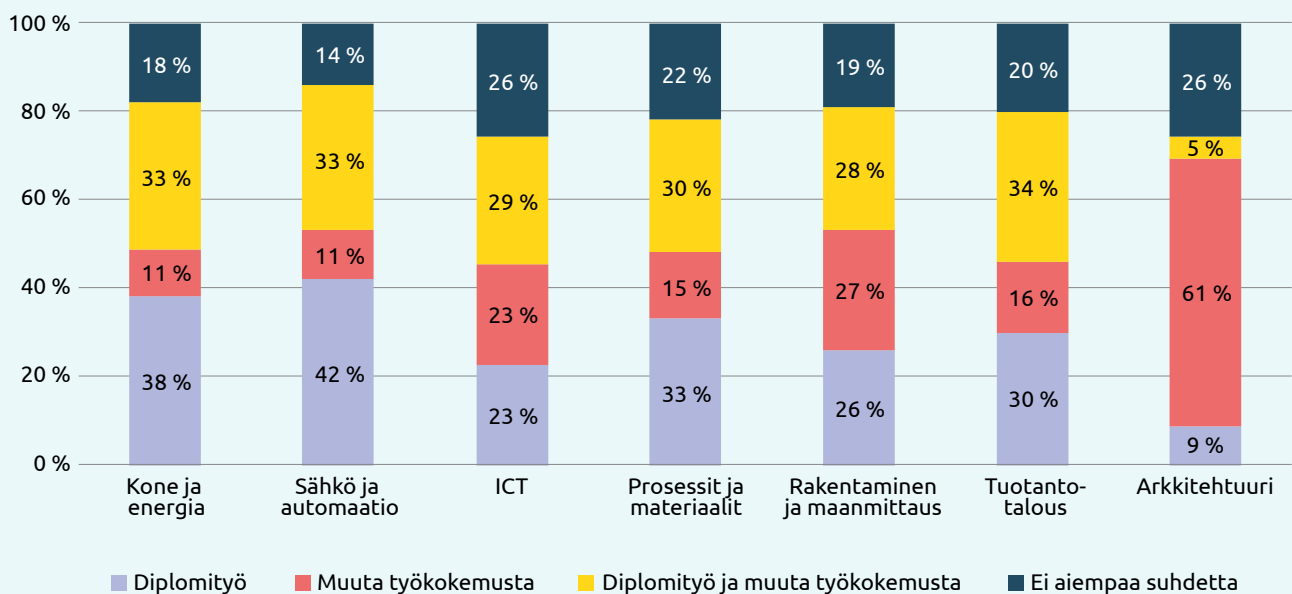
Muun työkokemuksen tavoin diplomityön tekemisen yhteys työllisyystilanteeseen ilmeni kaikilla nuorilla vastaajilla (ks. kuvio 5).

Kuvio 5. Yhteistyö diplomityötä tehdessä ja työllisyystilanne
Lähde: TGS 2025

Oman alan työkokemuksen karttumisen merkitys näyttäytyi myös tarkasteltaessa työssä olleiden aiempaa suhdetta työnantajaansa erityisesti suomalaisilla nuorilla valmistuneilla. Heistä kaikkiaan 85 % oli jonkinlainen aiempi kontakti nykyiseen työntantajaansa. Vastaavasti kansainvälisistä vasta-valmistuneista jopa 40 % oli työllistynyt nykyiseen työhönsä ilman aiempaa työsuhdetta tai diplomityön tekoa.

Kuten kuviosta 6 nähdään, niin eri aloilla diplomityön tekemisen ja muun työkokemuksen suhde vaihteli. Arkkitehtuurin lisäksi ICT-aloilla samoin kuin rakentamisessa ja maanmittauksessa työllistyminen ilman diplomityötä oli hieman toisia aloja yleisempää. Diplomityö taas korostui etenkin sähkö- ja automaatiotekniikassa.

Kuvio 6. Aiempi suhde työnantajaan, työssä olevat tai työ tiedossa
Lähde: TGS 2025

Työkokemuksen merkitys havaittiin kytkeytyvän myös muutoin vastavalmistuneiden työmarkkina-tilanteeseen ja työelämävalmiuksiin.

Nuorista kansainvälisistä vastavalmistuneista ne, joiden opinnot olivat viivästyneet, etsivät töitä hieman harvemmin kuin opinnoissaan aikataulussa edenneet (38 % vs. 48 %, $p < 0,05$). Tätä voi osaltaan selittää se, että kansainvälisillä osaajilla opintojen aikainen työssäkäynti oli yleisin syy opintojen viivästykselle: sen mainitsi 36 % opinnoissaan viivästyneistä. Toisaalta myös diplomityöpaikan löytymisen vaikeus viivästytti monien opintoja (35 %). Suomalaisilla vastaavaa yhteyttä opintojen viivästyksen ja työllistymistilanteen välillä ei havaittu. Tämä saattaa liittyä siihen, että työssäkäynti oli suomalaisilla vielä keskeisempi syy opintojen viivästykselle: sen mainitsi 43 % opinnoissaan viivästyneistä nuorista suomalaisista.

Sen sijaan aktiivinen osallistuminen killan tai ainejärjestön toimintaan ei ollut tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä työllistymiseen, kun analyysissä huomioitiin myös kansalaisuus. Nuoret suomalaiset vastavalmistuneet olivat keskimäärin osallistuneet aktiivisemmin opiskelijajärjestötoimintaan kuin kansainväliset, ja heidän työllisyystilanteensa oli parempi kaikissa aktiivisuusryhmissä. Kun tarkastelu tehtiin erikseen suomalaisille ja kansainvälisille vastavalmistuneille, aktiivisuuden ja työllistymisen välillä ei kuitenkaan havaittu tilastollisesti merkitseviä eroja. Vanhemmilla vastavalmistuneilla opiskeluaikaiseen aktiivisuuteen ja työelämään kytkeytyi puolestaan vahvemmin aiempi koulutustausta (ks. Murto, 2026).

Opiskelija-aktiivisuus ei kuitenkaan näyttänyt merkityksettömänä, vaan selvä enemmistö nuorista opiskelija-aktiiveista koki osallistumisen killan- tai ainejärjestötoimintaan erittäin hyödylliseksi tai hyödylliseksi opintojen ja uravalmiuksien kannalta. Hyödyllisyys ilmeni eri koulutusaloilla ja korostui erityisesti niillä, jotka olivat toimineet killan hallituksessa tai toimihenkilöinä.

Eroja vastavalmistuneiden työtilanteessa ja työkokemuksessa

Kuten edellä on esitetty, niin nuorten vastavalmistuneiden tilanne vaihteli riippuen heidän taustastaan ja koulutusalaastaan. Taulukkoon 1 on koottu tietoja nuorten suomalaisten ja kansainvälisten valmistuneiden tilanteesta, ja se tekee näkyväksi nuorten kansainvälisten osajien haastavamman tilanteen.

Eri aloilta valmistuneista haastavin tilanne on puolestaan arkkitehtuurista valmistuneilla (ks. Taulukko 2).

Taulukko 1. Nuorten suomalaisten ja kansainvälisten vastavalmistuneiden tilanne vuonna 2025

	Suomi	KV
Työ olemassa tai tiedossa	75 %	54 %
Jos työ olemassa tai tiedossa:		
Pysyvä työsuhde	63 %	48 %
Kokoaikainen työ	93 %	82 %
Päätoiminen tohtorikoulutettava	7 %	12 %
Töissä yksityisellä sektorilla	82 %	65 %
Työn sisältö EI vastaa omaa alaa	4 %	12 %
Mediaanipalkka kokoaikaisessa työssä yksityisellä sektorilla	3700 €	3500 €
Väh. 1 vuosi oman alan työkokemusta opiskeluaikana	66 %	22 %
Tehdyt DI-työn yksityisellä	66 %	33 %

Lähde: TGS 2025

Taulukko 2. Nuorten vastavalmistuneiden tilanne eri aloilla vuonna 2025

	Kone ja energia	Sähkö ja automaatio	ICT	Prosessit ja materiaalit	Rakentamisen ja maanmittaus	Tuotantotalous	Arkkitehtuuri
Työ olemassa tai tiedossa	70 %	73 %	73 %	57 %	78 %	76 %	49 %
Jos työ olemassa tai tiedossa:							
Pysyvä työsuhde	61 %	51 %	68 %	46 %	74 %	65 %	71 %
Kokoaikainen työ	93 %	95 %	90 %	92 %	84 %	91 %	64 %
Päätoiminen tohtorikoulutettava	7 %	12 %	7 %	10 %	6 %	4 %	0 %
Töissä yksityisellä sektorilla	84 %	73 %	77 %	70 %	84 %	92 %	73 %
Työn sisältö EI vastaa omaa alaa	5 %	4 %	6 %	7 %	6 %	7 %	5 %
Mediaanipalkka kokoaikaisessa työssä yksityisellä sektorilla	3625 €	3750 €	3800 €	3500 €	3750 €	3700 €	3600 €
Väh. 1 vuosi oman alan työkokemusta opiskeluaikana	55 %	57 %	53 %	55 %	70 %	70 %	42 %
DI-työ yksityisellä	63 %	55 %	46 %	61 %	56 %	76 %	30 %

Lähde: TGS 2025

2.2 Laadukas työllistyminen ja sitä edistävät tekijät

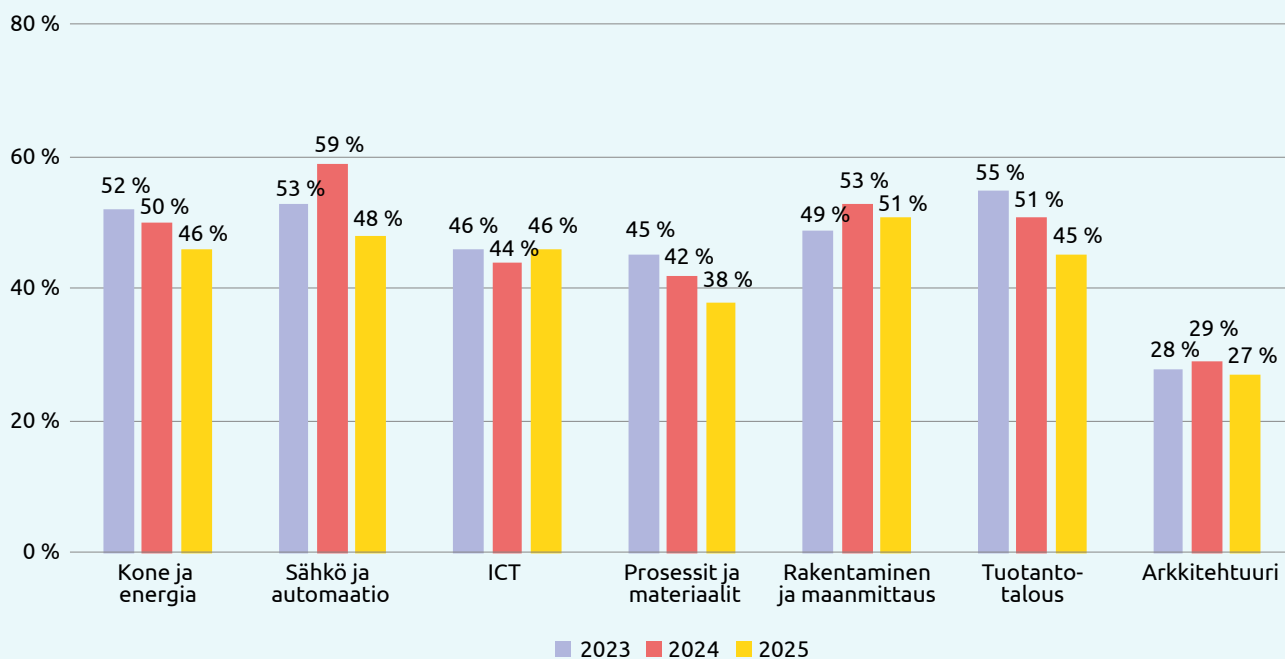
Työllisyyden tarkastellussa ollaan kiinnostuneita myös laadukkaasta työllistymisestä, joka voidaan nähdä tavoiteltavana tilana.

Vain puolet suomalaisista vastavalmistuneista laadukkaasti työllistyneitä

Nuorista vastaajista kaikkiaan 44 % kertoi olevansa kokopäiväisesti työssä, joka vastaa hyvin tai melko hyvin koulutustasoa. Nuorten tilanne ei tältä osin poikennut vanhemmista vastavalmistuneista.

Laadukas työllistyminen oli yleisempää suomalaisilla nuorilla: heistä näin ajatteli reilu puolet (51 %), kun taas kansainvälisistä vastaajista vain 28 %. Aiempaan vuoteen verrattuna oli nähtävissä molemmissa ryhmissä pientä laskua osuuksissa pientä laskua: 54 % suomalaisista ja 32 % kansainvälisistä osajista arvioi vuonna 2024 olleensa laadukkaasti työllistyneitä.

Heikompi työllistyminen näkyi myös eri koulutusaloilla, joista vain ICT-aloilla tilanne oli parempi laadukkaasti työllistymisen osalta vuonna 2025 kuin vuonna 2024 (Kuvio 7).

Kuvio 7. Laadukas työllistyminen eri aloilla vuosina 2023–2025
Lähteet: TGS 2023–2025

Oman alan työkokemus edistää laadukasta työllistymistä

Logistisen regressioanalyysin avulla tarkasteltiin tekijöitä, jotka selittävät sitä, kokeeko vastaaja kokopäiväisen työnsä vastaavan koulutustasoaan erittäin tai melko hyvin. Analyysi toteutettiin koko aineistolla (TGS 2025), minkä lisäksi malli estimoitiin erikseen suomalaisille ja kansainvälisille vastaajavalmistuneille tulosten vertailtavuuden arvioimiseksi. Malliin sisällytettiin selittävinä tekijöinä yksilön työelämäyhteyksiä ja työkokemusta kuvaavia muuttujia sekä keskeisiä taustamuuttujia.

Aiemmin julkaistujen tulosten (Piri, 2022) sekä tehtyjen analyysien perusteella keskeisinä selittäjinä tarkasteltiin oman alan työkokemusta (vähintään yksi vuosi) sekä yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa diplomityön aikana. Näiden lisäksi mallissa vakioitiin sukupuoli, ikä, aiemmin suoritettu tutkinto (AMK vs. muu), valmistumislukukausi (kevät vs. syksy) ja koulutusala (muu vs. arkkitehtuuri).

Kokonaismalli oli tilastollisesti merkitsevä ($\chi^2(7) = 234,664$, $p < 0,001$), mikä osoittaa, että malliin sisältyvät muuttujat parantavat laadukkaan työllistymisen ennustamista verrattuna nollamalliin. Mallin selitysaste jäi kuitenkin melko matalaksi (Nagelkerke $R^2 = 0,110$), mikä viittaa siihen, että kokoaikaisen työn ja koulutuksen vastaavuuteen vaikuttavat myös muut tekijät, joita tässä analyysissä ei ole mukana. Mallin kokonaistarkkuus oli 62 %. Oman alan työkokemus oli vahvin selittäjä. Muita tilastollisesti merkitseviä tekijöitä olivat koulutusala, yhteistyö yksityisen sektorin kanssa ja valmistumislukukausi. Sen sijaan sukupuoli, iällä tai aiemmalla tutkinnolla ei havaittu tilastollisesti merkitsevää yhteyttä selitettävään muuttajaan. Vaiheen 1 tulokset on esitetty taulukossa 3.

Toisessa vaiheessa malliin otettiin mukaan vain tilastollisesti merkitsevät muuttujat, jolloin havaittiin mallin säilyvän tilastollisesti merkitsevä ($\chi^2(4) = 232,100$, $p < 0,001$). Mallin selitysaste pysyi samana (Nagelkerke $R^2 = 0,108$) ja mallin kokonaistarkkuus oli 62 %. Logistisen regressioanalyysin tulokset ovat taulukossa 4.

Taulukko 3. Logistisen regressioanalyysin ensimmäinen malli selittävien muuttujien yhteydestä laadulliseen työllistymiseen

Muuttuja	B	Keskivirhe	p-arvo	Exp(B)	95 % luottamusväli
Oman alan työkokemus (≥ 1 vuosi)***	0,859	0,083	< 0,001	2,36	2,01–2,78
Koulutusala (muu vs. arkkitehtuuri)***	0,794	0,228	< 0,001	2,21	1,42–3,46
Yhteistyö yksityisen sektorin kanssa diplomityössä***	0,548	0,084	< 0,001	1,73	1,47–2,04
Valmistumislukukausi (kevät vs. syksy)*	0,200	0,082	< 0,05	1,22	1,04–1,43
Sukupuoli	-0,085	0,088	0,330	0,92	0,77–1,09
Aiempi suoritettu tutkinto (amk vs. muu)	0,165	0,117	0,158	1,18	0,94–1,48
Ikä alle 30 vuotta	-0,117	0,103	0,258	0,890	0,73–1,09
Vakio	-1,624	0,246	< 0,001	0,197	

Exp(B) = OR = odds ratio.

Taulukko 4. Logistisen regressioanalyysin lopullinen malli selittävien muuttujien yhteydestä laadulliseen työllistymiseen

Muuttuja	B	Keskivirhe	p-arvo	Exp(B)	95 % luottamusväli
Oman alan työkokemus (≥ 1 vuosi)***	0,862	0,083	< 0,001	2,37	2,02–2,79
Koulutusala (muu vs. arkkitehtuuri)***	0,731	0,222	< 0,001	2,08	1,35–3,21
Yhteistyö yksityisen sektorin kanssa diplomityössä***	0,556	0,082	< 0,001	1,74	1,48–2,05
Valmistumislukukausi (kevät vs. syksy)**	0,214	0,081	< 0,01	1,24	1,06–1,45
Vakio	-1,706	0,229	< 0,001	0,182	

Exp(B) = OR = odds ratio.

Analyysi osoitti, että oman alan työkokemus oli selvästi vahvin selittäjä (OR = 2,37, p < 0,001). Tämä tarkoittaa, että vähintään vuoden oman alan työkokemuksen omaavilla vastaajilla oli yli kaksinkertainen todennäköisyys² kokea kokopäiväisen työnsä vastaavan koulutusta verrattuna niihin, joilla vastaavaa kokemusta ei ollut. Myös koulutusala oli merkitystä, ja muuta alaa kuin arkkitehtuuria opiskelleilla oli selvästi suurempi todennäköisyys laadukkaaseen työllistymiseen (OR = 2,08, p < 0,001). Samoin yhteistyö yksityisen sektorin kanssa diplomityötä tehtäessä lisäsi tilastollisesti merkitsevästi vastaavaa todennäköisyyttä (OR = 1,74, p < 0,001), eli yksityiselle diplomityönsä tehneillä vastaajilla oli 78 % suurempi todennäköisyys kokea olevansa laadukkaasti työllistyneitä. Lisäksi valmistumislukukausi säilyi tilastollisesti merkitsevä selittäjänä (OR = 1,24, p < 0,01), mikä viittaa siihen, että kevätlukukaudella valmistuneet vastaajat kokivat työn vastaavan koulutusta hieman todennäköisemmin kuin syksyllä valmistuneet. Vaikutuksen suuruus oli kuitenkin selvästi pienempi kuin muiden mallin tekijöiden vaikutus.

Ryhmäkohtaiset analyysit toteutettiin samalla tavalla ensin testaamalla kaikki ensimmäisen vaiheen muuttujat, jonka jälkeen mallien toisessa vaiheessa mukaan otettiin vain tilastollisesti merkitsevät muuttujat.

Analyysi osoitti, että oman alan työkokemus ja yhteistyö yksityisen sektorin kanssa säilyivät tilastollisesti merkitsevinä sekä suomalaisilla että kansainvälisillä vastaajilla. Sen sijaan valmistumislukukausi ei ollut tilastollisesti merkitsevä ryhmä-

kohtaisissa malleissa samoin kuin sukupuoli, ikä tai aiempi tutkinto. Koulutusala näyttäytyi tilastollisesti merkitseväksi vain suomalaisille.

Vaikutusten suhteellisessa voimakkuudessa havaittiin kuitenkin eroja ryhmien välillä. Kansainvälisillä vastaajilla yhteistyö yksityisen sektorin kanssa (OR = 2,04, p < 0,001) oli vaikutukseltaan merkittävämpi kuin oman alan työkokemus (OR = 1,94, p < 0,01). Se myös näyttäytyi suhteellisesti voimakkaampana tekijänä kuin suomalaisilla (OR = 1,69, p < 0,001). Suomalaisilla vastaajilla puolestaan oman alan työkokemus (OR = 2,27, p < 0,001) näyttäytyi vahvimpana yksittäisenä selittäjänä. Myös koulutusala oli hyvin merkityksellinen (OR = 2,11 p < 0,001). (Taulukko 5.)

Suomalaisilla mallin selitysaste (Nagelkerke R² = 0,081) ja ennustetarkkuus (61 %) olivat melko samalla tasolla kuin koko aineistossa. Myös kansainvälisillä vastaajilla mallin selitysaste (Nagelkerke R² = 0,068) ja kokonaistarkkuus (66 %) olivat vastaavalla tasolla, mutta malli ennusti heikommin ”kyllä”-vastauksia. Tämä viittaa siihen, että erityisesti kansainvälisten vastaajien kohdalla laadulliseen työllistymiseen vaikuttavat myös sellaiset tekijät, joita tässä analyysissä ei ollut mukana.

Tekniikan alojen kansainväliset osaajat ovat esimerkiksi itse nostaneet työllistymistä vaikeutaviksi tekijöiksi muun muassa suomen kielen taidon, työpaikkojen rajallisen saatavuuden sekä heikommat ammatilliset verkostot (ks. Tekniikan akateemiset TEK & Insinööriliitto, 2025).

Taulukko 5. Tulosten vertailu koko aineistossa, suomalaisilla ja kansainvälisillä vastaajilla

Muuttuja	Koko aineisto OR	Suomalaiset OR	Kv-taustaiset OR
Oman alan työkokemus (≥ 1 vuosi)	2,37***	2,27***	1,94**
Koulutusala (muu vs. arkkitehtuuri)	2,08***	2,11***	ei mallissa mukana
Yhteistyö yksityisen sektorin kanssa diplomityössä	1,74***	1,59***	2,04***
Valmistumislukukausi (kevät vs. syksy)	1,24**	ei mallissa mukana	ei mallissa mukana

² Selvityksessä käytetään todennäköisyyttä tiedostaen se, että ristiveto eli odds ratio (OR) kuvaa ristivedon suhteellista muutosta eikä suoraan todennäköisyyden muutosta.

3. Alle 30-vuotiaiden ja vastavalmistuneiden diplomi-insinöörien ja arkkitehtien työllisyyden trendit

3.1 Työllisyystilanne vuoden 2025 lopussa ja vuoden 2026 alussa

Tekniikan alan vastavalmistuneiden ja alle 30-vuotiaiden työllisyystilanne heikentyi vuoden 2025 aikana. Työttömien nuorten ja vastavalmistuneiden määrä on kasvanut sekä diplomi-insinöörien, maisema-arkkitehtien että arkkitehtien joukossa nopeammin, kuin ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneilla keskimäärin. Nuorten vastavalmistuneiden työmarkkinoille siirtyminen valmistumisen jälkeen on muuttunut haastavammaksi erityisesti arkkitehdeille ja maisema-arkkitehdeille.

Vastavalmistuneiden työttömyys on kasvanut vuoden aikana suunnilleen samaa vauhtia kuin kaikkien arkkitehtien ja diplomi-insinöörien työttömyys. Vastavalmistuneiden kasvanutta osuutta kaikkien työttömien määrässä selittää valmistuneiden määrän suuri kasvu vuosien 2024 ja 2025 välillä. Kasvua on 21 % eli 835 henkeä (Taulukko 6).

Nuorten, alle 30-vuotiaiden työttömyyden kasvu on ollut nopeampaa kuin vastavalmistuneilla ja heidän osuutensa kaikista tekniikan alan työttömistä on kasvussa. Vuosi sitten noin joka kymmenes työtön diplomi-insinööri tai arkkitehti oli alle 30-vuotias, nyt sadasta työttömästä 13 henkilöä on alle 30-vuotiaita. (Taulukko 6.)

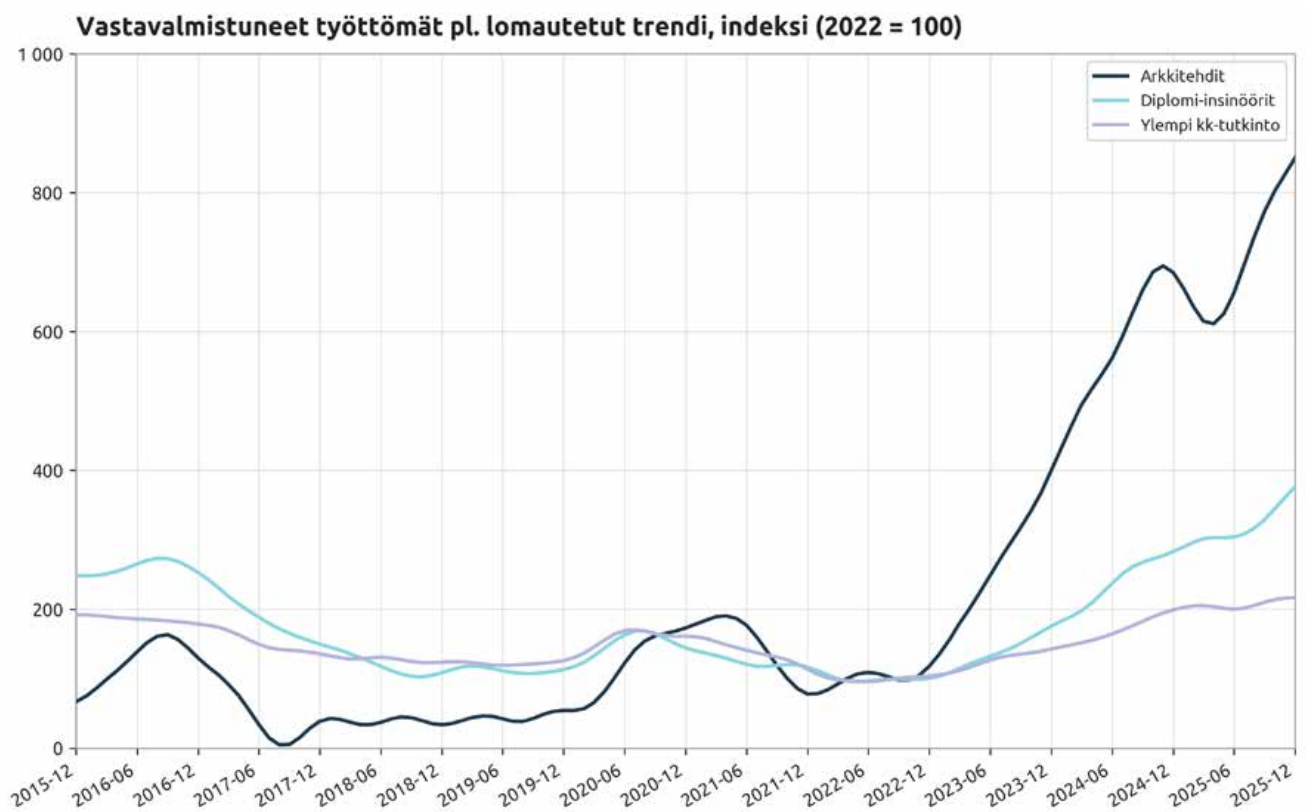
Taulukko 6. Diplomi-insinöörien ja arkkitehtien työttömyys, tilanne vuoden lopussa

	2024	2025	Muutos
Vuoden sisällä valmistuneet (hlö)	3974	4809	+ 835
Kaikki työttömät työvoimasta	4,2 %	4,7 %	+ 11,4 %
Työttömät vastavalmistuneet (hlö)	237	317	+ 80
Työttömistä vastavalmistuneita	7,5 %	10,0 %	+ 33,8 %
Vastavalmistuneista työttömänä	6,0 %	6,59 %	+ 10,5 %
Työttömät alle 30-vuotiaat (hlö)	320	471	+ 151
Työttömistä alle 30-vuotiaita	10,1 %	14,9 %	+ 47,1 %

Lähteet: Tilastokeskus; Työnvälitystilasto; TEK Graduate Survey

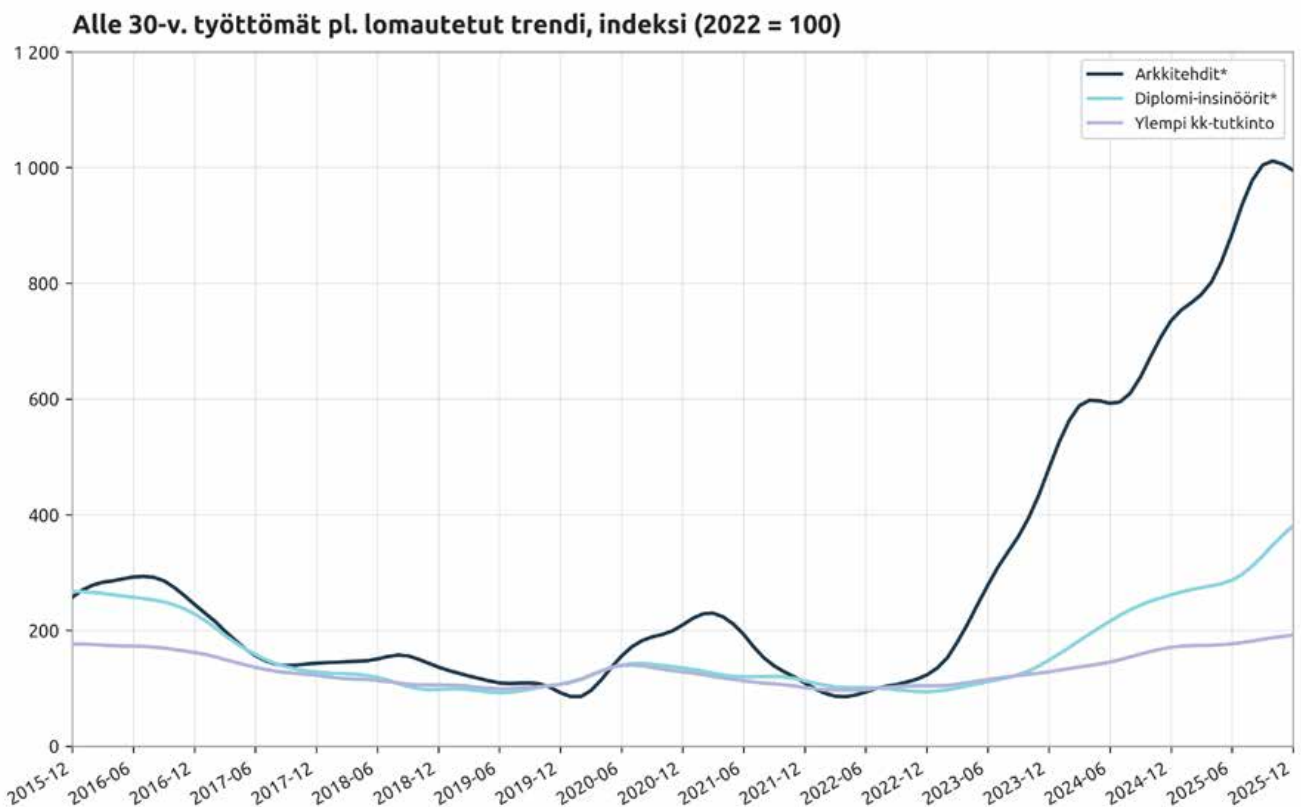
Maaliskuun 2026 lopussa työttömiä vastavalmistuneita diplomi-insinöörejä oli 278, kun vuotta aiemmin määrä oli 217. Kasvua kertyi 61 henkilöä eli noin 28 %. Vastaavasti arkkitehdeillä kasvua oli 14 henkilöä eli 58 %. Kaikilla ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneilla vastavalmistuneiden työttömien määrä kasvoi samana aikana 1 811 henkilöstä 1 969 henkilöön, mikä vastaa noin 9 prosentin kasvua.

Vastavalmistuneiden työttömyys on kasvanut voimakkaasti vuoden 2022 lopusta alkaen. Kasvu on ollut erityisen voimakasta arkkitehdeillä (Kuvio 8).

Kuvio 8. Vastavalmistuneet työttömät pl. lomautetut, trendi, indeksi (2022 =100)
Lähde: Työnvälitystilasto

Alle 30-vuotiaiden työttömyyden kehitys mukailee vastavalmistuneiden työttömyyttä. Vuoden 2025 loppupuolella työttömyyden kasvu on hidastunut (Kuvio 9). Kansainvälisten osaajien ja yli 55-vuotiaiden suhteellinen työttömyys on kasvanut hitaammin kuin nuorten ja vastavalmistuneiden työttömyys (Työnvälitystilasto).

Kuvio 9: Alle 30-v. työttömät pl. lomautetut, trendi, indeksi (2022 = 100)

Lähde: Työnvälitystilasto

Aikasarjat sisältävät tiettyjen tutkintojen osalta salassapitosäännön johdosta puuttuvia havaintoja, jos työttömänä on tutkintoa kohti 1–4 henkilöä. Puuttuvien havaintojen arvot ovat estimoitu, joten aikasarjan arvot saattavat poiketa todellisista työttömyyslukuista. Estimaatteja merkitään asteriskilla (*).

Työttömien diplomi-insinöörien ja arkkitehtien määrä vaihtelee alakohtaisesti. Syitä tähän ovat mm. alojen erilaiset koulutusmäärät ja alojen työtilanne. Tammikuussa 2026 työttömiä diplomi-insinöörejä oli määrällisesti eniten tieto- ja tietoliikennetekniikassa (552) ja prosessi- ja materiaalitekniikassa (547). (Taulukko 7.)

Muilla aloilla vastavalmistuneiden osuus työttömistä oli pääsääntöisesti 9-10 %. Eri alojen työttömien määrällä ei näytä olevan yhteyttä siihen, kuinka vastavalmistunut työllistyy alalle, vaan työllistymiseen vaikuttavat muut seikat. (Taulukko 7.)

Vastavalmistuneiden osuus työttömistä on suhteellisesti korkein prosessi- ja materiaalitekniikassa (18 %), maisema-arkkitehtuurissa (17 %) ja arkkitehtuurissa (15 %). Erityisesti maisema-arkkitehtuurissa on huomioitava, että jo yhden vastavalmistuneen työllistyminen näkyy tilastoissa merkittävänä parannuksena alan pienuuden vuoksi. (Taulukko 7.)

Taulukko 7. Työttömien diplomi-insinöörien ja arkkitehtien määrä, tammikuu 2026

	Työttömät	Työttömät vastavalmistuneet	Vastavalmistuneiden osuus työttömistä
KONE- JA ENERGIA TEKNIikka	532	54	10 %
SÄHKÖ- JA AUTOMAATIOTEKNIikka	455	39	9 %
TIETO- JA TIETOLIKENNETEKN.	552	55	10 %
PROSESSI- JA MATERIAALITEKN.	547	99	18 %
RAKENNUS- JA MAANMITTAUSTEKN.	219	19	9 %
TUOTANTOTALOUS	390	37	9 %
MUU TEKNIikka	220	8	4 %
ARKKITEHTUURI	255	37	15 %
MAISEMA-ARKKITEHTUURI	12	2	17 %

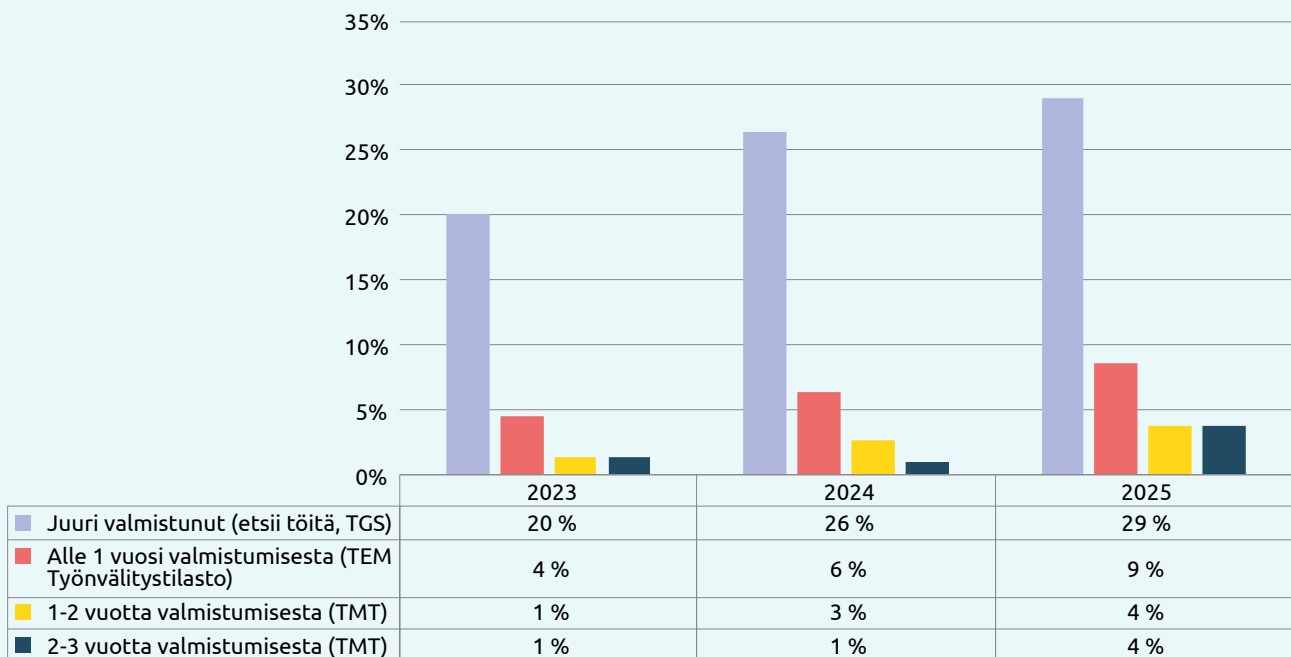
Lähde: Työnvälitystilasto

3.2 Vastavalmistuneiden työllistyminen valmistumista seuraavina vuosina

Vaikka vuoden 2025 aikana työttömyys alalla on lisääntynyt, tekniikan alan nuorten vastavalmistuneiden työllisyys parani valmistumisen jälkeen suunnilleen samaa vauhtia, kuin vuosina 2023–2024. TEKin Työmarkkinatutkimuksen mukaan vastavalmistuneiden nuorten työllisyys parani valmistumista seuraavien kahden vuoden aikana. Ylemmän korkeakoulututkinnon valmistumiseen liittyvä työttömyysjakso on siis tyypillisesti ohimenevä tilanne.

TEK Graduate Surveyn (2023–2025) mukaan vasta- valmistuneilla oli yhä harvemmin työpaikka tiedossa valmistumisen hetkellä. Kuitenkin Työväilytilastoista (2023–2025) käy ilmi, että ensimmäisen valmistumisvuoden aikana tai heti sen jälkeen suurin osa työttömistä vastavalmistuneista löysi työpaikan.

TEKin työmarkkinatutkimukseen vastanneista alle 30-vuotiaana valmistuneista on nähtävissä trendi, jossa työllisyys paranee, mitä kauemmin valmistumisesta on. Kahden vuoden jälkeen valmistumisesta työttömyys asettui samalle tasolle, kuin kaikilla diplomi-insinööreillä ja arkkitehdeilla keskimäärin (TEK Työmarkkinatutkimus 2023–2025). Työttömät työnhakijat ovat Työmarkkinatutkimuksessa aliedustettuina, minkä vuosi tilastot näyttävät diplomi-insinöörien ja arkkitehtien tilastoituun työttömyyteen (4,68 % vuoden 2025 lopussa) verrattuna turhan positiivisilta (Kuvio 10).

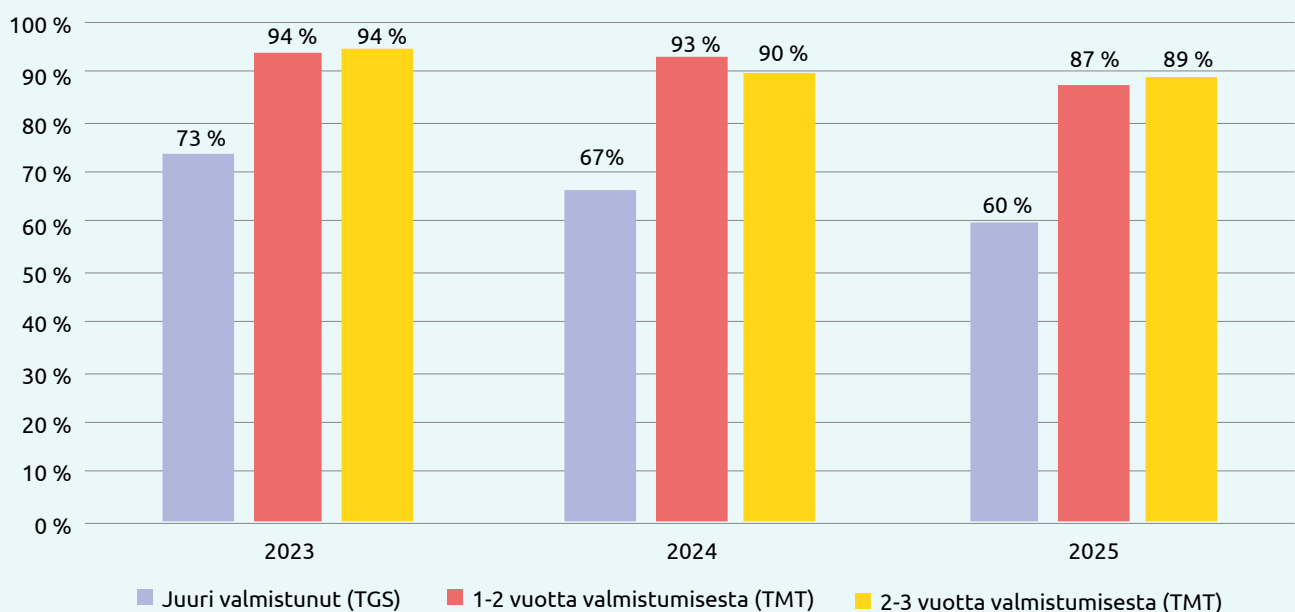

Kuvio 10. Työttömien osuus alle 30-vuotiaana valmistuneista

Työväilytilaston luvuissa näkyvät kaikki vastavalmistuneet.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen seurannan mukaan noin 83 % vastavalmistuneista korkeakoulutetusta työllistyi vuonna 2025 kuuden kuukauden sisällä valmistumisesta, kun pari vuotta aiemmin osuus oli noin 86 % (Korpela, 2026). Seuranta tukee TEKin tutkimuksien havaintoa siitä, että ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden työllistyminen valmistumisen jälkeen kestää aiempaa kauemmin (Kuvio 10). Samalla seuranta kuitenkin todentaa ajan kulumisen positiivista yhteyttä työllisyyteen.

Vaikka työttömyys on koko työvoiman tasoa korkeampaa alle 30-vuotiaiden vastavalmistuneiden joukossa, noin 85 %:lla TEKin työmarkkina-kyselyyn vastanneella on kolmen vuoden päästä valmistumisesta vakituinen työsopimus. Vaikka vakituksissa työsuhteissa olevien osuus on hieman pudonnut vuodesta 2023, valtaosa vastanneista alle 30-vuotiaana valmistuneista diplomi-insinöörien ja arkkitehtien työskentelee vakituksella sopimuksella. 89,4 % vuosina 2023 ja 2024 valmistuneista työssäkävivistä työskenteli vakituksella työsopimuksella vuonna 2025. (Kuvio 11.)

Kuvio 11. Vakituinen työsopimus työssäkävivistä, alle 30-vuotiaana valmistuneet

4. Yhteenvedo ja johtopäätökset

Vastavalmistuneiden diplomi-insinöörien ja arkkitehtien oma kerronta sekä tilastollinen tarkastelu osoittavat, että nuorten vastavalmistuneiden työllisyystilanne on heikentynyt viime vuosina. Työttömyys on kasvanut ja yhä harvemmalla on työpaikka tiedossa valmistumishetkellä. Siitä huolimatta tekniikan ala pärjää työllisyydessä edelleen suhteellisesti hyvin verrattuna muihin aloihin, ja suurin osa löytää työn viimeistään ensimmäisten vuosien aikana valmistumisesta.

Työuran alku on kuitenkin muuttunut aiempaa pirstaleisemmaksi. Vakituisen työsuhteen saaminen kestää pidempään, ja määräaikaisten sekä epävarmempien työsuhteiden osuus on kasvanut. Samalla laadukkaasti työllistyneiden – eli kokopäiväisessä ja koulutustasoa vastaavassa työssä olevien – osuus on laskenut. Tämä viittaa siihen, että siirtymä opiskelijasta asiantuntijatyöhön ei ole enää suoraviivainen, vaan sisältää useammin välivaiheita ja katkoksia (ks. myös Suomalainen Tiedeakatemia, 2026).

Oman alan työkokemus sekä yhteistyö työelämän kanssa, erityisesti diplomityön kautta, ovat vahvasti yhteydessä sekä nopeampaan työllistymiseen että työn laatuun (ks. myös Piri, 2022). Diplomitö toimii monille vastavalmistuneille keskeisenä siirtymämekanismina koulutuksesta työelämään ja mahdollistaa osaamisen näyttämisen työnantajalle sekä työelämäkontaktien syntymisen jo ennen valmistumista. Vastaavasti työkokemuksen puute heikentää asemaa työmarkkinoilla valmistumishetkellä. Tämä näkyy selvästi nuorilla vastavalmistuneilla, joilla työuran alku rakentuu usein opintoaikana luotujen kontaktien ja kokemusten varaan. Työnantajien kasvaneet osaamis- ja kokemusvaatimukset korostavat tätä ilmiötä entisestään, mikä voi johtaa tilanteeseen, jossa vastavalmistuneiden on vaikea täyttää työpaikkojen kriteerejä ilman aiempaa työkokemusta (ks. Suomalainen Tiedeakatemia, 2026).

Kansainvälisten osaajien työllistyminen on systemaattisesti vaikeampaa kuin suomalaistaustaisten, ja heidän työsuhteensa ovat useammin määräaikaista ja osa-aikaista. Myös eri koulutusalojen välillä on merkittäviä eroja: erityisesti arkkitehtuurista sekä prosessi- ja materiaalitekniikasta valmistuneiden työllisyystilanne on heikentynyt, kun taas esimerkiksi rakentamisen, tuotantotalouden ja ICT-alojen vastavalmistuneilla tilanne on keskimäärin vakaampi. ICT-alan osalta tulokset eivät viittaa siihen, että teknologinen murros, kuten tekoälyn laajamittainen käyttöönotto työelämässä, olisi ainakaan toistaiseksi heikentänyt vastavalmistuneiden työllisyysnäkyviä suhteissa muihin aloihin.

Vastavalmistuneiden ja alle 30-vuotiaiden työttömyyden kasvu on yhteydessä avoimien työpaikkojen määrään teknisissä erityisasiantuntijatehtävissä. Työpaikkojen väheneminen heikentää erityisesti niiden työnhakijoiden asemaa, joilla ei ole vielä pitkää oman alan työkokemusta. Tyypillisesti tällaiset henkilöt ovat nuoria vastavalmistuneita. Lisäksi aiemmassa tutkimuksessa on havaittu, että nuorten työllisyys on suhdanneherkkää, mikä tarkoittaa, että talouden heilahtelut kohdistuvat erityisen voimakkaasti juuri työmarkkinoille tuleviin nuoriin (Korpela, 2026; Suomalainen Tiedeakatemia, 2026). Nuorilla työttömyys voi alentaa uran alkuvaiheen palkkatasoa ja hidastaa pääsyä vaativuudeltaan omaa koulutusta vastaaviin työtehtäviin. Tulokehitys voi olla kuitenkin keskimääräistä positiivisempaa myöhemmin uralla talouden taantumien jälkeen (Bairoh, S., Pyöriä, S. & Mäkinen, N. 2026).

Keskeinen johtopäätös on, että vaikka työmarkkinat ovat kiristyneet, vastavalmistuneille on edelleen tarjolla työmahdollisuuksia. Työllistyminen kuitenkin edellyttää aiempaa enemmän aktiivisuutta, sinnikkyyttä ja strategisia valintoja jo opiskeluaikana.

Työllistyminen ei kuitenkaan ole vain yksilön vastuulla. Selvityksen tulokset viittaavat siihen, että vastavalmistuneiden työmarkkinoille siirtymistä on tuettava nykyistä paremmin. Työvoimapalveluissa on tärkeää tunnistaa vastavalmistuneiden heterogeenisuus: diplomi-insinöörit ja arkkitehdit eivät muodosta yhtenäistä ryhmää, vaan työllistymisen haasteet vaihtelevat merkittävästi taustan, koulutusalan ja työkokemuksen mukaan.

Opiskeluaikaisia työmahdollisuuksia, kuten kesätöitä ja osa-aikaisia oman alan tehtäviä, on lisättävä, ja yhteistyötä työelämän kanssa tulee vahvistaa jo opintojen aikana. Samalla vastavalmistuneita tulee valmistaa realistisesti työuran alkuvaiheen epävarmuuteen ja mahdollisiin siirtymiin.

Näin voidaan vahvistaa vastavalmistuneiden kiinnostumista työmarkkinoille ja ehkäistä työuran alkuvaiheen pitkittymistä ja epävarmuuden kasautumista.

Lähteet

Bairoh, S., Pyöriä, S., & Mäkinen, N. (2026). Disaggregating gender income disparities in STEM: Cohort and family factors in a Nordic welfare state. *Work, Employment and Society*, 40(1), 113–134. <https://doi.org/10.1177/09500170251366157>

Korpela, H. (2026, 22. huhtikuuta). *Vastavalmistuneiden työllistyminen lähes ennallaan*. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (VATT). <https://vatt.fi/-/vastavalmistuneiden-tyollistyminen-lahes-ennallaan>

Murto, V. (2026). *TEK Graduate Survey 2025: Differences in graduate outcomes by educational background*. Tekniikan akateemiset TEK. https://www.tek.fi/sites/default/files/attachments/tek_graduate_survey_25_web_1.pdf

Piri, A. (2022, 26. lokakuuta). Yritykselle tehty diplomityö tuo ulkomaalaiselle osaajalle työpaikan. Tekniikan akateemiset TEK. <https://www.tek.fi/fi/uutiset-blogit/yritykselle-tehty-diplomityo-tuo-ulkomaalaiselle-osaajalle-tyopaikan>

Suomalainen Tiedeakatemia. (2026). Nuorten paikka työelämässä? <https://acadsci.fi/tiede-ja-paatoksenteke-kategoria/taantumana-vaikutukset-nuorten-tyouriin-eivat-valttamatta-jaa-pitkakestoiksi/>

Tekniikan akateemiset TEK & Insinööriliitto IL ry. (2025). International technology experts 2025. https://www.tek.fi/sites/default/files/attachments/international_technology_experts_2025_2.pdf

Me tekmiikan takana